

Psi se těší, až vytáhnou postroj. Žijí běháním, líčí musher Vrtěl

Brněnský rodák Martin Vrtěl propadl závodům psích spřežení. Ve sbírce má mimo jiné dvě medaile z mistrovství Evropy.

JAROSLAV KÁRA

Brno – Vždycky obdivoval vlky, ale došlo mu, že si je neochotí. Pořídil si aspoň psa, který se jim podobá, sibiřského huskyho. Brzy poté se brněnskému rodákovi Martinu Vrtělovi otočil život, který začali řídit hlavně jeho mazlíčci. Propadl mushingu, tedy závodům psích spřežení.

Věnuje se mu už dvanáct sezon. Dvanáct let, kdy jeho první a poslední kroky denně vedou ke psům. „Každý den začínám tím, že se o ně postarám, a stejně ho i končím. Snídani a večeri mají první, já až po nich. Psi nejsou jako kočky, které hodíte do garáže, musí žrát pořad,“ popisuje čtyřiatřicetiletý Vrtěl.

Momentálně má dvanáct psů, byť dva už jsou v závodním důchodu, a jedno štěně. „Některé jsem si koupil, část mám z vlastního chovu, někdy je třeba okysličit novou krví. Všichni běhají, jde o to, ze kterého bude lídr, což se pozná později. Nejlepšího věku dosahuje záprahový pes mezi třetím až šestým rokem,“ vysvětluje musher.

Závodí na středních tratích, které měří mezi čtyřiceti a pětáctičeti kilometry. Před saně zapřahá šest psů ve třech dvojicích, které mají svou hierarchii. „Dopředu dávám dva hlavní, za ně pak další lídry, aby pomáhali zatáčet, třeba starého a mladého, který okoukává, co má dělat, to funguje stejně jako u dětí. Psi nejblíží k saním nebo káře bývají nejsilnější, ale to není tak důležité jako lídři vpředu,“

ZÁVODY SE PSY. Brněnský rodák Martin Vrtěl (na snímku) obsadil na mistrovství světa v Bessans pátou příčku. Foto: Lucie Schönová

popisuje Vrtěl s tím, že pohlaví psa nehraje roli.

Chová eurohoundy, což je plemeno saňových psů vyšlechtěných křížením aljašského huskyho a pointera, chrta nebo ohaře. „Žijí z toho, že vytáhnou postroj, těší se na běhání. Jsou pro mě kámoši, vztah si budujeme od štěňat. Je to kontaktní rasa, možná až moc,“ usmívá se Vrtěl. „Mám je rád, nejsou to pro mě motorky,“ doplňuje.

Z Brna se odstěhoval na Vysočinu do malé obce Břeží, která nemá ani dvě stovky obyvatel. Odtamtud vyráží na podzim či na jaře na tréninky s károu na kolech, v zimě dojíždí na Tři Studně, kde jezdí se saněmi. „Tahle zima je parádní, ale jinak bývá bidná, takže dojíždím za sněhem. Trénujeme v noci nebo ráno, než vyjedou rolby. Běžkaři moc nemají rádi, když jim

vlátneme do stopy,“ líčí obtíže, na které naráží.

Trénuje čtyřikrát až šestkrát týdně podle fáze sezony. „Stejně jako maratonci délku postupně zvyšují, jezdíme od patnácti minut až po dvě a půl hodiny, když jedeme čtyřicet kiláků,“ povídá Vrtěl, který závodí za tým Carnilove.

Kdekdo si možná pomyslí, že se při závodech psích spřežení veze, jenže to je pouze dojem. „Je to závod, takže když ztrácíme rychlost třeba do kopce, buď běžím, nebo pedáluju jako na koloběžce. Nebudu tam stát jako tvrdé Y. To prostě jinak nejde, jsme jeden tým. Nemůžu si myslet, že nic neudělám a psi se mnou vyběhnou Alpy,“ culí se Vrtěl.

Dohromady jim to šlape, na saních ve střední vzdálenosti vybojoval stříbro a bronz na mistrovství Evropy, před týdnem se vrátil ze světového

Martin Vrtěl

- Narozen 2. července 1984 v **Brně**.
- Bydlí na Vysočině, pracuje v rodinné firmě v Brně.
- První tažný pes **sibiřský husky** Beky.
- V současnosti **má 12 psů**, z toho 9 v tréninku plus dva na odpočinku a jedno štěně.
- Závodí v zimě **na saních** především na střední vzdálenosti s šesti psy, na podzim na kárách sprinty s šesti až osmi psy.
- **Největší úspěchy – saně (střední vzdálenost, tzv. mid):**
 - 2. místo na ME v Itálii (2018)
 - 3. místo ME ve Finsku (2014)
 - 4. místo MS v Německu (2015)
 - 5. místo MS ve Francii (2019)
- 1. místo Border Rush v Polsku (2012, 2016)
- 1. místo Gonka Sampo v Rusku (2014, 2015, 2016)
- **Na kárách:**
 - 1. místo MČR střední vzdálenost (2011, 2012, 2016, 2017)
 - 1. místo MČR sprint (2015, 2016, 2017)
- **Web:** www.racing-kennel.com

šampionátu ve francouzském Bessans, kde skončil pátý. Na výsledku se podepsaly zdravotní potíže jeho psů, poslední třetí etapu odjel jen s pěti postavil jen pět a jeli jsme na udržení příčky,“ říká. Česká reprezentace se však stala druhou nejúspěšnější výpravou šampionátu, když získala čtyři zlaté a tři stříbrné medaile.

Kolébku mushingu je Aljaška, kde vznikl v devatenáctém století, na přelomu sedmdesátých a osmdesátých let pronikl také do Československa a jeho popularita roste. „Především singlové disciplíny jako canicross, tedy běh se psem, nebo jízda na kole či koloběžce. Závodit může jakýkoli pes, kterého baví tah. Mushingových závodů se u nás koná spousta,“ dodává Vrtěl.